

Interlingvistikaj kontribuajoj sciencnivele

Interlinguistische Beiträge. Zum Wesen und zur Funktion internationaler Plansprachen.

Detlev Blanke. Eld. Sabine Fiedler. Peter Lang. Frankfurt/M., Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien. 405p. 21cm. ISBN 9783631550243. Prezo: € 56,50

Interlingvistiko kaj esperantologio apartenas al tiuj temoj, kiuj ne havas sciencan „konjunktur“ kun alta prestiĝo. Eĉ pli malbone: krom iuj esceptoj, la fako apenaŭ estas instruata en gravaj universitatoj kaj sekve ne konas brilajn perspektivojn futurajn kaj profesiajn, almenaŭ nuntempe. Al tiuj disciplinoj komplete mankas ne nur la publika premo (iom da intereso flanke de la studentaro tamen ekzistas), sed des pli la politika volo por pravigi ilian enkondukon en la instruplanojn de altlernejoj. Neforigeblaj antaŭjuĝoj abundas kaj tenas sin obstine kontraŭ planlingvoj. Ankaŭ profesiaj interlingvistoj aŭ esperantologoj estas malmultnombraj, kaj multaj iom interesataj sciencistoj okupiĝas pri interlingvistiko nur rando de sia origina fako. Solidaj, modernaj, aktualaj enkondukaj lernolibroj pri interlingvistiko kaj esperantologio, kaj en Esperanto, kaj en naciaj lingvoj, estas raraĵoj. Do la temo tute ne estas populara. Oni povas nur bedaŭri tiun neglekton, ĉar almenaŭ multaj esperantistoj kaj esperantologoj konsideras tiujn fakojn esencaj por studi la internacian lingvan problemon, kun kiu interlingvistiko ja estas intime ligita. Sed dank' al la en 2006 aperinta volumo sub la iom seka titolo *Interlingvistikaj kontribuajoj – pri la trajtoj kaj funkcioj de internaciaj planlingvoj* ni disponas finfine, en la germana lingvo, pri libro kun scienca nivelo, kiu bone taŭgas por enkondukaj, informaj kaj superrigardaj celoj. Temas pri kolekto de fakaj kontribuajoj verkitaj aŭ prilaboritaj de Detlev Blanke, unu el la plej brilaj kaj renomaj interlingvistoj, kiuj

en la pasinteco jam aperis en iuj fakaj aŭ sciencaj periodaĵoj. Kompreneble la artikoloj respregulas la ĉefajn interesokampojn de la aŭtoro mem, kiu jam en la tempo de GDR estis tre verva esperantisto kaj esperantologo-interlingvisto kaj kiu hodiaŭ prezidas la Societon por Interlingvistiko (GIL), rezidantan en Berlino. La libro unuigas en si 14 plej diversajn kontribuajojn, kiuj estas dividitaj en kvar ĉefĉapitroj: en la unua ĉapitro (Interlingvistiko kaj planlingvoj) estas traktitaj ĝeneralaj demandoj kaj la vojoj al la fakliteraturo; en la dua ĉapitro (Scienchistoriaj aspektoj) aperas artikoloj pri Wilhelm Ostwald, Eugen Wüster kaj Ernst Beermann; la tria ĉapitro traktas la leksikologion kaj leksikografion de planlingvoj, kaj la kvara parto estas dediĉita al la traduksciencaj aspektoj de planlingvoj i.a. kun studo pri Zamenhof kiel tradukisto. Aneke oni trovas la bibliografion de la publikajoj de Blanke aperintaj inter 2001 kaj 2005. Tre signifa estas ankaŭ la fakto, ke tiu libro ne aperis en iu ajn amatora eldonejo, sed en la internacie konata eldonejo Peter Lang, kiu eldonas precipe la verkaĵojn de sciencistoj, ĉu junaj ĉu malnovaj, ankaŭ disertaciojn kaj habilitaciojn*. Fakte jam pluraj interlingvistikaj verkaĵoj povis aperi libroforme en tiu eldonejo (vd. ekzemple la studojn de Alicja Sakaguchi el la jaro 1998 kaj de Sabine Fiedler pri la frazeologio en Esperanto de 1999). Libro, kiuj estas produktitaj ĉe Peter Lang, estas eble iom simple presitaj kaj malfeliĉe havas vendoprezon tro altan (pro la limigita eldonkvanto).

Andreas Künzli

estetika perdo“. Nu, mi provis pruvi tion elflanke de la islanda lingvo, tradukante lian poemon tiam. Sombra poemo ĝi estas, plena de frapaj, ofte kruelaj bildoj. Jen ekzemplaj versoj el la 34-versa poemo:

*frakasas homoj bronzfigurojn
de siaj antaŭuloj kaj per
tiuj peceroj sub piedoj
sin plialtigas sur riveroj
bebaro forlasita drivas
bruteskaj homoj prenas sian
larmon kiel vinon
eltiras siajn ostojn por
plektadi vantajn glor-girlandojn ...*

Mi instigas al tiaj traduk-provoj, la sperto rivelas multon.

Ne eblas en mallonga recenzo kontentige pritrakti la grandan poemlibron de Mao Zifu, parte ornamitan per artaj desegnaĵoj de la aŭtoro. Mi nur aldonu, ke la libro estas

dividita en kvar partojn, kies lasta estas inspirita de la antikva ĉina libro de aŭguroj *Yi Jing (I Ching)*, *Ŝanĝiĝoj*, klasika verko de la konfuceanismo. Tiu ciklo konsistas el 64 poemoj, konformaj al la strukturo de tiu praĉina libro. En tiuj poemoj la poeto interpretas laŭ sia kontempla maniero, la „efemeran vivon kaj eternan universon“, kiel klarigas en simpatia prefaco Shi Chengtai, la redaktoro de la revuo *Penseo*, kie siatempe aperis la unuaj poemoj de la poeto.

Kantoj de Anteo estas verko de homo, kiu, almenaŭ parte, sin identigas kun la mitologia giganto Anteo, filo de la Tero mem, kies nevenkeblon en luktoj li dankis al konstanta refortigo fare de la patrino. Heraklo tamen sukcesis lin venki, levinte lin aeren, ekster tuŝigon ĉe la tero. Mao Zifu suferis venkon super siaj korpaj fortoj, sed ne super sia spirito. Lia spirito prenis la rolon de Gea, la Terpatrino, restarigis Anteon, refortigis Anteon, faris Anteon denove nevenkebla. Kiel tia li proponas sian poezian potencon al pluevoluigo de la literaturo de la internacia lingvo Esperanto.

Baldur Ragnarsson

*) *Disertacioj doktorigaj kaj docentigaj (grado super doktoreco).*